

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3631–3633-10

meddelad i Stockholm den 28 oktober 2011

KLAGANDE

Vattenfall AB, 556036-2138
genom AA,
Koncernskatt & Moderbolagsekonomi
162 87 Stockholm

MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 27 april 2010 i mål nr 3574–3576-09,
se bilaga

SAKEN

Inkomsttaxering 1999–2001

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen ändrar underinstansernas avgöranden och medger
Vattenfall AB yrkade avdrag för s.k. uttagningskostnader.

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer vad kammarrätten beslutat om sekretess.

Dok.Id 111736

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Vattenfall AB fullföljer sin talan vad avser uttagningskostnaderna och anför bl.a. följande. Beloppsmässigt motsvarar avdraget de kostnader för värdeminskning som – oavsett under vilken kostnadspost de förs i räkenskaperna – enligt bokföringsmässiga grunder och god redovisningssed ska hänföras till det aktuella inkomstårets resultat. Högsta förvaltningsdomstolens tidigare praxis i RÅ 1963 ref. 15 och RÅ 1968 ref. 25 avseende ersättningskraft ger stöd för att Vattenfalls andel av beskattningsårets kostnad för anläggningens förslitning/värdeminskning är avdragsgill.

Skatteverket vidhåller sin talan och anför följande. För det fall det kan anses att förnyelseinvesteringen är en självständig tidsbegränsad rättighet ska den behandlas som en sådan rättighet som avses i punkt 16 av anvisningarna till 23 § kommunalskattelagen (1928:370). Under sådana förutsättningar ska rättigheten i redovisningen skrivas av över nyttjandeperioden och årliga värdeminskning-avdrag medges vid beskattningen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser om ersättningskraft fanns redan i den ursprungliga lydelsen av 9 kap. 13–35 §§ i den äldre vattenlagen (SFS 1918:523). Den som tvingats avstå strömfall till annan kunde få ersättningskraft. Innehavaren av rätt till ersättningskraft var skyldig att bidra till kostnaderna för produktion av kraften. Dessa s.k. uttagningskostnader skulle bestämmas så att den kraft som tillhandahölls efter avdrag för uttagningskostnaderna utgjorde gottgörelse för den vattenkraft som avstods. Uttagningskostnaderna delades in i anläggnings- samt underhålls- och driftkostnad. I underhålls- och driftkostnaden inbegreps skälig avsättning till förnyelsefond.

Institutet ersättningskraft ersattes genom lagstiftning 1974 av ett nytt institut, andelskraft. Den vars vattenkraft ska tillgodogöras av annan kan få delta i tillgodogörandet av kraften. Han är då berättigad till andel i kraftproduktionen

(andelskraft) och är skyldig att bidra till kostnaderna för anläggningens utförande, drift och underhåll (uttagningskostnader), allt i förhållande till andelen i den vattenkraft som ska tillgodogöras vid anläggningen. Någon bestämmelse motsvarande den om att i underhålls- och driftkostnad inbegrips skälig avsättning till förnyelsefond finns inte.

Bestämmelserna om andelskraft överfördes därefter till en ny vattenlag (SFS 1983:291). I det sammanhanget slopades ordet ”underhåll” i bestämmelsen om andelskraftsinnehavarens skyldighet att bidra till kostnaderna. Detta innebar inte någon saklig förändring; med uttrycket ”drift” avsågs såväl driften som underhållet (prop. 1981/82:130 s. 476). Bestämmelserna om andelskraft finns nu, i princip oförändrade, i 8 kap. lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Den skattemässiga behandlingen av uttagningskostnad för ersättningskraft har behandlats bl.a. i RÅ 1968 ref. 25. Enligt rättsfallet var anläggningkostnadsbidraget inte avdragsgillt för utgivaren och inte skattepliktigt för mottagaren. Underhålls- och driftkostnadsbidraget – inbegripet skälig avsättning till förnyelsefond – var däremot avdragsgillt för utgivaren och skattepliktigt för mottagaren.

Enligt vad Vattenfall anfört gjorde kraftproducenten före 1974 års lagstiftning avskrivningar i räkenskaperna även på den del av investeringsutgiften för maskiner och inventarier som kraftmottagarna stod för genom bidragen till kraftproducentens förnyelsefond (jfr RÅ 1968 ref. 25). Efter införandet av andelskraftsinstitutet begränsas kraftproducentens avskrivningar till att avse de egna utgifterna.

Utöver vad som redovisats här finns inte några skillnader mellan ersättningskraft och andelskraft som är av intresse i detta sammanhang. Mot bakgrund av hur uttagningskostnader av det ifrågasatt slaget tidigare har bedömts finns förutsättningar för avdrag även i detta fall. Det har inte ifrågasatts att de yrkade

avdragen svarar mot kostnader som hänför sig till aktuella inkomstår.
Överklagandet ska därför bifallas.

Gustaf Sandström

Karin Almgren

Nils Dexe

Lennart Hamberg

Annika Brickman

Ulrika Lundström
Beredningschef

Avd. I

Föredraget 2011-05-18

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Marie Almgren.